

TLAČOVÁ SPRÁVA:

Susedia z V4 ukazujú cestu: dotácie pre elektromobily fungujú

BRATISLAVA, 6. novembra 2023 - Aktuálne údaje o predajoch elektromobilov za tretí kvartál 2023 ukazujú, že Slovensko zaostáva už nielen v porovnaní s priemerom Európskej únie či ešte výraznejšie za západoeurópskymi krajinami, ale predbehli nás už aj susedia z V4 či Rumunsko. Hoci počet predaných batériových vozidiel u nás pozvoľna rastie, ich podiel na celkových predajoch je stále žalostne nízky. Slovenská asociácia pre elektromobilitu (SEVA) upozorňuje, že bez priamej štátnej podpory nákupu elektromobilov, ktorú môžeme financovať aj z Plánu obnovy a odolnosti, sa z posledných priečok nelichotivých štatistík ani nikam neposunieme.

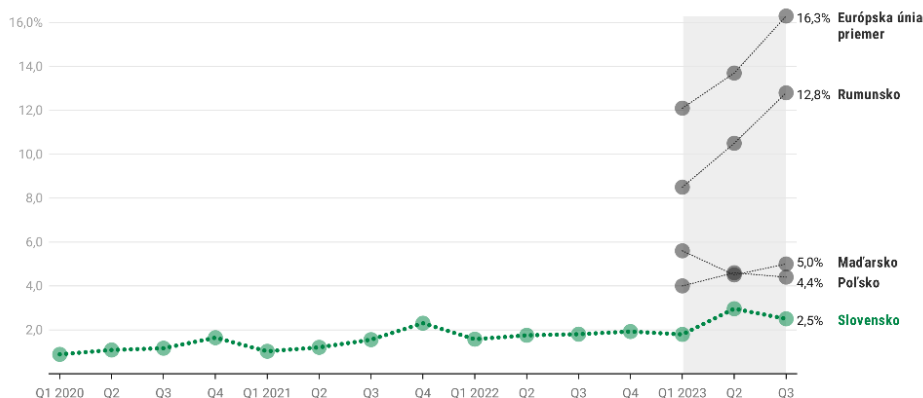
Slovensko sa v adopcii elektrických vozidiel (BEV) dlhodobo umiestňuje na posledných miestach v rámci krajín EÚ a výrazne zaostáva za európskym priemerom. Výsledky predajov z tretieho kvartálu 2023 však ukazujú, že stále výraznejšie zaostávame už aj za našimi susedmi z V4, ale napríklad aj za Rumunskom. „Je to alarmujúci signál, ktorý ukazuje, že Slovensko si nemôže dovoliť strácať ďalší čas,“ konštatuje Patrik Križanský, riaditeľ SEVA a dodáva: „Ešte aj v Turecku je podiel elektromobilov na nových predajoch 5-násobne vyšší ako u nás a to tam ani nemajú dotačný program“.

V Poľsku či v Rumunsku sa podarilo rozvíjať trh s elektromobilmi aj vďaka dotačným schémam. U našich severných susedov spustili program **Mój elektryk** už v máji 2021 a trvať má až do konca roku 2025. Predpokladá sa, že suma 700 miliónov zlotých (cca 152 mil. eur) postačí na podporu nákupu celkovo viac ako 25 tisíc elektromobilov. „Dotáciu tu môžu získať podnikatelia aj živnostníci na základe jednoduchej elektronickej žiadosti, a to aj pri kúpe vozidla na leasing. Toto je cesta, ktorú by sme mali okopírovať aj u nás,“ tvrdí ďalej riaditeľ SEVA a dodáva: „Máme na to teraz ideálnu príležitosť aj preto, že príklady zo zahraničia nám ukazujú, že na dotačný program pre nákup elektromobilov je možné použiť aj prostriedky z Plánu obnovy a odolnosti.“ Podrobnosti o poľskom dotačnom programe **Mój elektryk** nájdete nižšie alebo v reporte **Slovensko a elektromobilita 2023** na stránke www.seva.sk.

„Keď už aj Maďarsko, ktoré sa potýka s vážnymi inflačnými problémami, dokáže nájsť prostriedky na štátnu podporu elektromobility, nemôže existovať dôvod, prečo by Slovensko nemohlo urobiť to isté,“ pokračuje Patrik Križanský v reakcii na avizované rozhodnutie Budapešti podporiť od novembra 2023 trh s elektromobilmi čiastkou 78 miliónov eur. A to v situácii, keď je podiel novo predaných elektromobilov v Maďarsku približne dvakrát vyšší ako u nás.

Vývoj podielu batériových elektromobilov na celkových registráciách nových vozidiel na Slovensku a v Európskej únii

Slovensko sa v adopcii elektrických vozidiel dlhodobo umiestňuje na posledných miestach krajín EÚ a výrazne zaostáva za európskym priemerom ako aj susedmi v stredoeurópskom regióne.

Zdroj: SEVA, PSPA, ACEA; október 2023 • Vytvorené pomocou Datawrapper

Dotačný program na nákup elektromobilov je na základe odporúčaní Európskej komisie možné financovať aj z Plánu obnovy a odolnosti. „Nemusíme sa preto báť vplyvu na náš napätý štátny rozpočet a ani posilať peniaze, ktoré inde nie sme schopní vyčerpať, naspäť do Bruselu,“ uzatvára Patrik Križanský.

Prípadová štúdia z reportu Slovensko a elektromobilita 2023

„Mój elektryk“ (Poľsko): Finančná podpora pri nákupe bezemisného vozidla

Program „Mój elektryk“ poľského Národného fondu pre ochranu životného prostredia a vodného hospodárstva (NFOŚiGW) predstavuje finančnú podporu nákupu bezemisných vozidiel pre fyzické a právnické osoby. Podpora je dostupná nielen pri nákupe nového vozidla, ale existuje aj schéma pre dlhodobý prenájom vozidiel prostredníctvom leasingových spoločností. Deklarovaným cieľom programu je zníženie emisií. Výška finančnej podpory pri osobných vozidlách kategórie M1 je 18 750 PLN (približne 4 060 €), pričom uplatniteľná je pri vozidlách s obstarávacou cenou do 225 000 PLN (približne 49 000 €). Viacpočetné rodiny v programe „Karta Dużej Rodziny“ majú nárok na podporu až 27 000 PLN (približne 5 850 €), pričom horná hranica obstarávacej ceny vozidla sa v tomto prípade neuplatňuje. Program „Mój elektryk“ sa uplatňuje aj na bezemisné úžitkové vozidlá kategórie N1, pričom horná hranica podpory na vozidlo môže byť až 50 000 resp. 70 000 PLN (približne 10 800 resp. 15 180 €) podľa ročného nájazdu. Pre programové obdobie 7/2021 až 9/2025 má program alokovaných 700 miliónov PLN (približne 152 mil €), pričom ku koncu novembra 2022 bolo vyčerpaných približne 30% z tejto sumy, keď NFOŚiGW prijal 4 900 žiadostí vzťahujúcich sa celkovo na 6 200 batériových elektrických vozidiel.

Vďaka transparentne nastaveným podmienkam bol pozitívny efekt programu „Mój elektryk“ viditeľný už od konca roka 2021. Poľsko v adopcii elektromobility veľmi rýchlo predbehlo Slovensko a tento rozdiel sa výrazne zvyšuje (v 3. štvrtroku 2023 je podiel nových registrácií elektromobilov v Poľsku na úrovni 4,4 % oproti 2,5 % na Slovensku). Je realistické očakávať, že Poľsko dosiahne do konca roka 2023 hranicu 5% podielu, čiže dva roky od spustenia programu. Na poľskom trhu s tradične veľmi silným zastúpením dovezených, ojazdených vozidiel, sa program „Mój elektryk“ prejavil aj nadštandardne vysokým podielom nových vozidiel na celkových registráciách, ktorý v roku 2022 dosiahol takmer 90%.